

Karadeniz Teknik Üniversitesi ve Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (DOKAP) iş birliği ile yürütülen “Düzenli Depolama Alanları İçin Yer Tespiti Çalışması ve Alternatif Katı Atık Bertaraf Sistemleri Araştırma Geliştirme Projesi” tamamlandı.

DOKAP, 2014 – 2018 Eylem Planının, Kentsel Gelişme ve Altyapı başlığı altında tanımlanan “DOKAP Bölgesi (Artvin, Bayburt, Giresun, Gümüşhane, Ordu, Rize, Samsun, Trabzon) illeri, Düzenli Depolama Alanları İçin Yer Tespiti Çalışması ve Alternatif Katı Atık Bertaraf Sistemleri Araştırma Geliştirme Projesi” tamamlandı.

Yürütücülüğü KTÜ, Harita Mühendisliği Bölümü, GISLab Araştırma Geliştirme (GISLab Ar-Ge) Laboratuvarı Öğretim Üyesi Doç. Dr. Volkan YILDIRIM tarafından yapılan projede birçok meslek disiplini birlikte görev almıştır. Üniversitemiz Harita Mühendisliği, Jeoloji Mühendisliği, Jeofizik Mühendisliği, Ondokuzmayıs Üniversitesi Çevre Mühendisliği ve Giresun Üniversitesi Harita Mühendisliği Bölümlerinden birçok öğretim üyesi projenin tamamlanmasına katkı sağlamıştır.

Projenin temel amacı, Doğu Karadeniz Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (DOKAP) sorumluluğunda olan Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon, Rize, Artvin, Gümüşhane ve Bayburt illerini kapsayan alanda, bütüncül, bilimsel ve teknolojik yaklaşımlarla en uygun düzenli katı atık depolama alanlarının alternatiflerle birlikte tespit edilmesidir. Düzenli katı atık depolama yönteminin yanı sıra literatür de yaygın kullanılan iki bertaraf yöntemi olan Yakma Tesisleri ve Kompost & Maddesel Geri Kazanım Tesisleri için de bölgede uygun yerler alternatifli olarak tespit edilmiştir.

Proje, kapsadığı alan bakımından bölgemizde gerçekleştirilen en büyük projelerden biridir. Çalışma alanı yaklaşık 49 bin km² olan ve ayrıca birçok farklı meslek disiplinin de projeye katkı sağladığı böyle büyük bir projenin başarıyla tamamlanması ile bölgemiz ciddi katkılar elde etmiştir.

Bu proje ile bölgemizde enerji üretimi de yapılabilecek düzenli katı atık depolama alanları, atık yakma tesisi alanları ve kompost tesisi alanları bilimsel yöntemlerle ve çok disiplinli çalışmalar sonucunda optimum olarak belirlenmiştir. Bu süreçte proje ekibi ile sık sık toplantılar gerçekleştirilmiştir. İl bazlı tanıtım ve bilgilendirme toplantıları yapılarak paydaşlar tespit edilmiş ve onlarla sürekli görüş alışverişinde bulunulmuştur.

Proje sonucunda; bölgede ulusal ve uluslararası mevzuata uygun, çevresel ve sosyolojik kriterleri sağlayan toplamda 40 adet uygun düzenli katı atık depolama alanı yeri belirlenmiştir. Bu bağlamda ilgili kurum ve kuruluşların ve hatta belirlenen dış paydaşlarında görüşleri alınmıştır. Her il için -proje bütçesine bağlı olarak- iki adet olmak üzere, bölgede toplam 16 en uygun düzenli katı atık depolama alanı belirlenmiştir.

Proje kapsamında, bölgemizin mevsimlik atık kompozisyonları çalışmaları da hem Ondokuzmayıs Üniversitesi hem de TÜBİTAK tarafından yapılan çalışmalarla net olarak ortaya koyulmuştur..

Belirlenen alanlarla ilgili her türlü, çevresel, sosyolojik, sismik, jeolojik, depremsellik analizler tamamlanmıştır. Bu aşamada belirlenen yerler için meteorolojik verilere bağlı koku analizleri de yapılmıştır. Ayrıca bu proje ile, bölgenin konumsal veri altyapısı güncel bir yapıda oluşturulmuştur. Bu konumsal veri tabanı bölgesel diğer faaliyetlerde bundan sonra rahatlıkla kullanılabilecektir.

Ayrıca, bu alanlarda kurulacak tesisler; sadece çevre kirliliğini önlemekle kalmayıp atıkların yakılması ile ve metan gazından elde edilecek enerji sayesinde ülkemizde ve bölgemizde gün geçtikçe artan enerji tedarik sorunlarına da katkı sağlamış olacaktır.

Bunların yanı sıra, toplumun ve bölge insanımızın düzenli katı atık depolama tesislerine karşı bakış açısı dikkate alındığında; devletin bu alanların yönetimine kayıtsız kalmadığı, bilimsel kriterler ışığında doğru çözümler üretebildiği, sızıntı, koku ve çevresel zararların önlenmesi konusunda politikalar geliştirdiği ve bu anlamdaki çalışmaları desteklediğini bilmek, halkın devlete olan güvenini daha da artıracaktır.

Ayrıca, belirlenen düzenli katı atık depolama alanları için, teknoloji ekibi, arazi yönetimi ekibi, çevre ekibi, yer bilimleri ekibi, planlama ve sosyoloji ekibi olmak üzere altı farklı çalışma ekibi alan/arazi çalışmaları yapmıştır. Model üzerinden belirlenen yerler ayrıntılı olarak incelenmiş ve analiz edilmiştir. Böylece etkili arazi yönetimi, çevresel değerlendirmeler, sismik ve jeolojik analizler, planlama ve sosyolojik analizler yapılarak konum belirlendiği için, tarımsal faaliyetlerin aksamaması, verimli toprakların bu süreçte kullanılmaması, ekonomik değeri yüksek ormanlık alanların tahrip edilmemesi suretiyle bölge ekonomisine de katkı sağlanmıştır.

